

Förslag till ändringar i gällande inventeringsinstruktioner för lodjur

Viltskadecenter har från och med februari 2016 ansvar för att ta emot och bokföra svenska förslag till ändringar i Naturvårdsverkets och Miljödirektoratets inventeringsinstruktioner för stora rovdjur i Skandinavien.

Hur gör du för att lämna förslag?

Förslag till ändring av gällande instruktioner eller faktablad rörande inventering av stora rovdjur i Skandinavien ska lämnas till Viltskadecenter. Skriv ett mejl till rovdjursinventering@slu.se eller direkt till någon av oss på Viltskadecenter: fornamn.efternamn@slu.se

I mejlet ska följande anges:

1. Hänvisa till den instruktion eller det faktablad du avser, gärna med sidnummer om det gäller en särskild skrivning.
2. Ge förslag till alternativ skrivning eller strykning av texten.
3. Motivera varför ändringen bör ske.
4. Tala tydligt om vem som är förslagslämnare; till exempel en enskild tjänsteman/fältpersonal, en länsstyrelse eller ett förvaltningsområde.

Vad gör Viltskadecenter med inkomna förslag?

Viltskadecenter samlar alla förslag i ett dokument som lämnas till de skandinaviska arbetsgrupperna för lodjur, järv och varg (när en sådan aktiverats).

I detta dokument listar Viltskadecenter löpande de förslag till förändringar kring inventeringen av lodjur som kommer in. Dessa kommer att lämnas till arbetsgruppen. Syftet med listan är att berörda parter ska se vilka förslag som kommit in samt när förslagen har lämnats över till arbetsgruppen.

Instruktioner och faktablad

Gällande instruktioner och faktablad hittar du på Naturvårdsverkets webbplats:

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Vilt/Inventeringsmetodik-for-stora-rovdjur/>

Vi har även listat titlarna här nedan.

Instruktioner och faktablad

Rovdjur generellt

- Rovdjur: Hantering av döda rovdjur
- Rovdjur: Instruktion för regelbunden eller tillfällig förekomst inom renskötselområdet
- Rovdjur: Instruktion för insamling av biologiskt material för DNA-analys
- Rovdjur: Genetisk övervakning
- Rovdjur: Allmänhetens medverkan i inventeringen
- Rovdjur: Inventering i samebyarna
- Rovdjur: Övervakning i Sverige, en översikt

Lodjur

- Lodjur: Instruktion för fastställande av föryngring
- Lodjur: Instruktion för att fastställa antal föryngringar (familjegrupper)
- Lodjur: Instruktion för regelbunden eller tillfällig förekomst
- Lodjur: Avståndskriterier
- Lodjur: Särskiljning och gruppering i fält
- Lodjur: Snoking
- Lodjur: Områdesinventering
- Lodjur: Rullande inventering

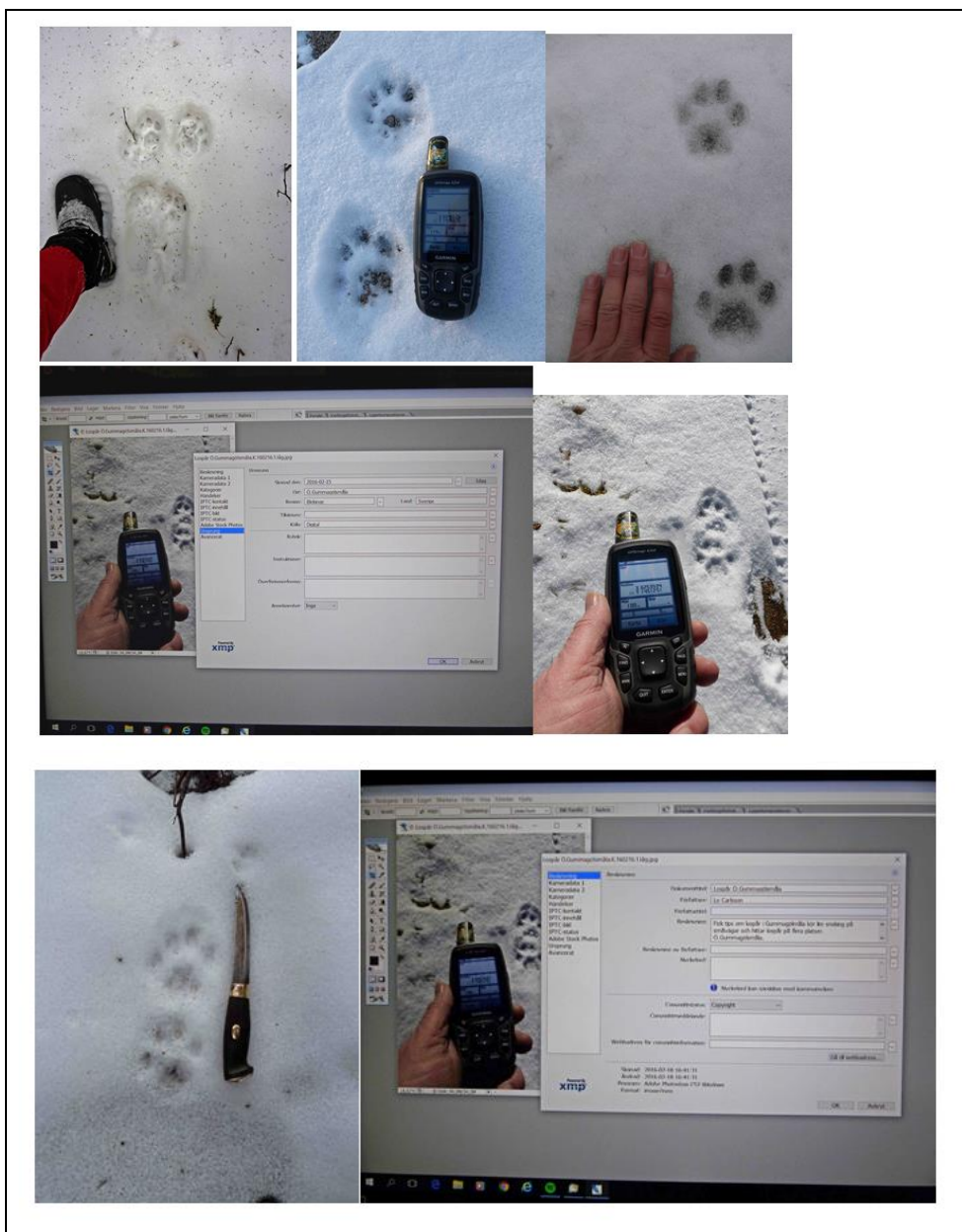
Inkomna förslag: Översikt

Använd numret i första kolumnen för att hitta förslaget bland bilagorna, där förslagen presenteras i detalj.

Nr	Inkom till VSC	Art	Ämne	Avsändare
1	Jan 2016	Lodjur	Spårning 500 m för artbest.– för långt	LST
2	Oktober 2016	Lodjur /Järv	Fördelning av familjegrupper mellan olika områden	LST/VSC
3	Oktober 2016	Lodjur	Fördelning av familjegrupper till Finland	LST
4	Mars 2019	Lodjur	Ange spårdygn i Rovbase	LST
5	April 2019	Lodjur	Inventeringsperiod	SFO
6	April 2019	Lodjur	Tidsgränser och ansvar för registrering	SFO
7	April 2019	Lodjur	Lekspår av lodjursungar	SFO
8	April 2019	Lodjur	Foto och film	SFO

Bilagor: Förslagen i detalj

Löpnummer: 1	Inkom till VSC: Januari 2016	Art: Lodjur
<p>Ämne: Spårad sträcka 500 m lodjur</p> <p>Förslag: Spårad sträcka på 500 m för dokumenterad rapport av lodjur bör kortas ner. Det ser inte bra ut att i databasen ange ”kan inte bedömas” och blir en dålig återkoppling till rapportörer. Det krävs bara några meter med bra spårstämpel för att avgöra förekomst av ensamt lodjur. Se exempel på typisk spårning i södra Sverige, Rovbase ID R495878. I södra Sverige har vi ofta sporadiskt med snö, och inte många dygn med lämpliga spårförhållanden.</p>		

Förslagslämnare: Länsstyrelsen i Blekinge och Kronoberg

Löpnummer: 2	Inkom till VSC: Oktober 2016	Art: Lodjur/Järv
<p>Ämne: Fördelning av familjegrupper mellan olika områden</p> <p>Förslag: I dokumentet <i>Lodjur: Avståndskriterier</i> specificeras hur familjegrupper nära administrativa gränser (t.ex. gränser mellan län eller länder) ska delas mellan de administrativa enheterna. Denna typ av delningar görs inte för järv. Bör man göra likadant för båda arterna, och i så fall på vilket sätt?</p>		

Förslagslämnare: LST Norrbotten/VSC
--

Löpnummer: 3	Inkom till VSC: Oktober 2016	Art: Lodjur
<p>Ämne: Fördelning av familjegrupper till Finland</p> <p>Förslag: I dokumentet <i>Lodjur: Avståndskriterier</i> specificeras hur familjegrupper nära administrativa gränser (t.ex. gränser mellan län eller länder) ska delas mellan de administrativa enheterna. Längs den Norrbottniska gränsen delas därför lodjursfamiljegrupper till Finland, men p.g.a. att samma inventeringskriterier inte gäller i Finland delas sällan familjegrupper från Finland till Norrbotten. Blir det då korrekt att dela ”bort” familjegrupper till Finland?</p>		
Förslagslämnare: LST Norrbotten		

Löpnummer: 4	Inkom till VSC: Mars 2019	Art: Lodjur
<p>Ämne: Ange spårdygn i Rovbase</p> <p>Förslag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Det bör vara obligatoriskt att ange spårdygn. 2. Det bör vara möjligt att sätta 0 spårdygn samt en typ av ”99” för icke relevant, t.ex. när man kör i fjällen och inte har skyddade områden. 3. Det verkar orimligt att sätta kategorier som t.ex. 5-7 spårdygn utan vore mer givande att kunna ange siffran i 0,5-steg från 0 till kanske 20 eller 30 spårdygn. 		
Förslagslämnare: LST Norrbotten		

Löpnummer: 5	Inkom till VSC: April 2019	Art: Lodjur
<p>Ämne: Inventeringsperiod</p> <p>Förslag text</p> <p>Observationer av familjegrupp: 16 augusti – 28 (29) februari.</p> <p><i>Motivering</i></p> <p>Inventeringsperioden bör förlängas och starta i mitten av augusti. Med viltkameror ger det ytterligare möjlighet för ett säkrare inventeringsresultat. Antar att 1 oktober baseras på snötillgång? Med</p>		

uttag för vald period i Rovbase kan resultat från tidigare år ändå göras jämförbara. Ökad kostnad är inte ett relevant motiv för att inte ändra perioden. Kostnaden för att inventera med viltkamera är lättare att reglera än spårning på snö. Frekvens för tömning, antal kameror och inköp kan till en viss del styras av tillgängliga medel.

Förslagslämnare: Södra FO

Löpnummer: 6	Inkom till VSC: April 2019	Art: Lodjur
<p>Ämne: Tidsgränser och ansvar för registrering</p> <p>Förslag text</p> <p>Data som registreras i Rovbase ska vara kontrollerade och kvalitets-säkrade senast 15 april. Regionalt ansvarig på SNO och länsstyrelsens inventeringsansvarige ska se till att detta sker.</p> <p><i>Motivering</i></p> <p><i>15 mars som sista dag för att lägga in data, kontrollera och kvalitetssäkra i Rovbase kan ibland vara knappt med tid. År 2018 kom vi inte åt vissa kameror förrän i slutet av mars på grund av snömängden. 15 april är mer lämpligt, det vill säga samma tid som gruppering av döda lodjursungar. Foto/film från allmänheten ska dessutom kunna lämnas in inom tre veckor från sista februari och hinna kvalitetssäkras och läggas in, vilket försvåras med slutdatum 15 mars.</i></p>		
Förslagslämnare: Södra FO		

Löpnummer: 7	Inkom till VSC: April 2019	Art: Lodjur
<p>Ämne: Lekspår av lodjursungar</p> <p>Förslag text</p> <p>Spårning av två eller flera djur, där hopp och lek kan dokumenteras, ska spåras minst en kilometer.</p> <p><i>Motivering</i></p> <p>Förslag till ny punkt som regel för spårobservationer. Loungars beteende skiljer sig från vuxna individer. Spår av hopp och lek bör införas som ett kriterium för föryngring.</p>		
Förslagslämnare: Södra FO		

Löpnummer: 8	Inkom till VSC: April 2019	Art: Lodjur
<p>Ämne: Foto och film</p> <p>Förslag text</p> <p>Om en film eller fotoserie används som bevis ska det inte gå mer än fem minuter från att man ser ett djur tills man ser ett annat. Om en eller två individer uppenbart är ungar ska observationen räknas som föryngring.</p> <p><i>Motivering</i></p> <p>Bilder eller film på lodjur med tidsintervall upp till fem minuter bör räknas som föryngring. Kan man sträcka ut den tiden ytterligare? Vad baseras dagens gällande intervall med tiden en minut på? Det är inte ovanligt eller osannolikt att det går mer än en minut mellan hona och ungar, se R513999. Här står heller inget om skillnad i storlek på djuren i fotoserie eller film (bara på sid 6). I faktabladet anges även: <i>På fotot ska det synas en tydlig skillnad i storlek mellan vuxet djur och unge/ar</i>. Om en eller två individer uppenbart är ungar ska observationen räknas som föryngring. I det fall bilderna är svårtolkade görs bedömning av referensgruppen.</p> <p>Förslag text</p> <p>För att dokumentera att en observation gäller en föryngring av lodjur i det fall bara en individ syns på bild eller film, ska den dokumenterade mankhöjden vara under xx centimeter. Om en individ uppenbart är unge ska observationen räknas som föryngring.</p> <p><i>Motivering</i></p> <p>Förslag till ny punkt som regel för foto och film. Bilder på ensamma djur, där man kan visa på en mankhöjd under xx cm bör räknas som föryngring (se R505973). Antar att det finns statistik på ungars och honors mankhöjd och att man utifrån detta kan ange rimlig mankhöjd. Kan det finnas ytterligare användbara kriterier att lägga in som visar på att det är ungar (se R505981)? I det fall bilderna på hondjur är svårtolkade görs bedömning av referensgruppen.</p> <p>Förslag text</p> <p>Olika viltkamerabilder med hona och ungar från samma plats, där de vuxna djuren går att särskilja som olika honor ska räknas som två föryngringar. Särskiljning kan till exempel ske genom prickmönster, märkt halsband eller andra otvetydiga kännetecken. I det fall bilderna är svårtolkade görs bedömning av referensgruppen.</p> <p><i>Motivering</i></p> <p>Förslag till ny punkt som regel för foto och film. Med den ökade användningen av viltkamera dyker det upp bilder och situationer som gör det möjligt att särskilja familjegrupper med bild. Det finns i Jönköping ett</p>		

fall (R514047 och R514048) med bilder på honor med ungar och, där det med hjälp av prickmönster uppenbart är två olika hondjur.

Förslag text

Foto från allmänheten ska lämnas till regionalt ansvarig inom SNO/länsstyrelse inom tre veckor. Plats och datuminställningar ska kontrolleras.

Motivering

Bör gälla i Sverige såsom i Norge.

Förslagslämnare: Södra FO